

Rada Europejska

Bruksela, 31 maja 2022 r.
(OR. en)

EUCO 21/22

CO EUR 19
CONCL 4

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej (30 i 31 maja 2022 r.) – Konkluzje

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje przyjęte przez Radę Europejską na wyżej wspomnianym posiedzeniu.

I. UKRAINA

1. Rada Europejska zdecydowanie potępia rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. Wzywa Rosję do natychmiastowego zaprzestania masowych ataków na ludność cywilną i cywilną infrastrukturę oraz do niezwłocznego i bezwarunkowego wycofania wszystkich oddziałów i sprzętu wojskowego z całego terytorium Ukrainy w ramach jej granic uznanych przez społeczność międzynarodową. Akty okrucieństwa, których dopuszczają się siły rosyjskie, oraz cierpienie i zniszczenia, które powodują, są niewyobrażalne. Rada Europejska wzywa Rosję do umożliwienia natychmiastowego dostępu pomocy humanitarnej i zapewnienia bezpiecznego przejazdu wszystkim potrzebującym cywilom. Rada Europejska oczekuje pełnego poszanowania międzynarodowego prawa humanitarnego, w tym konwencji genewskiej o traktowaniu jeńców wojennych. Wzywa również Rosję do natychmiastowego umożliwienia bezpiecznego powrotu obywateli ukraińskich przymusowo wywiezionych do Rosji.
2. Rada Europejska wyraża uznanie dla odwagi i determinacji narodu ukraińskiego i jego przywódców w walce w obronie suwerenności, integralności terytorialnej i wolności swojego kraju. Unia Europejska okazuje niezachwiane zaangażowanie na rzecz pomocy Ukrainie w wykonywaniu jej niezbywalnego prawa do samoobrony w obliczu rosyjskiej agresji oraz w budowaniu pokojowej, demokratycznej i dostatniej przyszłości. Będzie nadal ściśle współpracować w tym zakresie z partnerami międzynarodowymi.

Międzynarodowy wymiar sprawiedliwości

3. Rada Europejska wyraża uznanie dla wszystkich, którzy pomagają w gromadzeniu dowodów i prowadzeniu dochodzeń w sprawie zbrodni wojennych i pozostałych najpoważniejszych przestępstw, i popiera intensywne prace prowadzone w tym względzie przez prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego. Wyraża również uznanie dla pracy wykonywanej przez prokurator generalną Ukrainy, przy wsparciu finansowym i w zakresie budowania zdolności udzielanym przez Unię Europejską i jej państwa członkowskie. Z zadowoleniem przyjmuje utworzenie wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego koordynowanego przez Eurojust, którego rola została wzmocniona, oraz wsparcie operacyjne zapewniane na bieżąco przez Europol. Rosja, Białoruś oraz wszystkie osoby odpowiedzialne zostaną za swoje działania pociągnięte do odpowiedzialności zgodnie z prawem międzynarodowym.

Sankcje

4. Rada Europejska jest zdecydowana zwiększać presję na Rosję i Białoruś, aby zatrzymać wojnę Rosji przeciwko Ukrainie. Rada Europejska wzywa wszystkie państwa do przyłączenia się do sankcji UE. Należy powstrzymać wszelkie próby obejścia sankcji lub udzielenia Rosji pomocy w inny sposób.
5. Rada Europejska zgadza się, by szósty pakiet sankcji wobec Rosji objął ropę naftową oraz produkty ropopochodne dostarczane z Rosji do państw członkowskich, przy czym wprowadzone zostanie tymczasowe odstępstwo dotyczące ropy naftowej dostarczanej rurociągiem.
6. Rada Europejska wzywa zatem Radę do niezwłocznego sfinalizowania i przyjęcia tego pakietu, przy zapewnieniu prawidłowo funkcjonującego jednolitego rynku UE, uczciwej konkurencji, solidarności wśród państw członkowskich i równych warunków działania, także w odniesieniu do redukowania uzależnienia od rosyjskich paliw kopalnych. W przypadku nagłych przerw w dostawach wprowadzane będą środki nadzwyczajne, by zapewnić bezpieczeństwo dostaw. W związku z tym Komisja będzie monitorować wdrażanie tych środków i regularnie składać Radzie sprawozdania na ten temat, aby zapewnić równe warunki działania na jednolitym rynku UE i bezpieczeństwo dostaw.
7. Rada Europejska jak najszybciej powróci do kwestii tymczasowego odstępstwa dotyczącego ropy naftowej dostarczanej rurociągiem.

Wsparcie humanitarne i finansowe

8. Unia Europejska będzie nadal wspierać Ukrainę w celu zaspokojenia potrzeb humanitarnych oraz potrzeb związanych z płynnością i odbudową.
9. Od początku rosyjskiej agresji Unia Europejska zwiększa swoje wsparcie na rzecz ogólnej odporności gospodarczej, społecznej i finansowej Ukrainy, m.in. poprzez udzielanie pomocy humanitarnej. W tym względzie Rada Europejska z uznaniem odnotowuje wyniki międzynarodowej konferencji darczyńców wysokiego szczebla, której współgospodarzami były Polska i Szwecja.

10. Unia Europejska i jej państwa członkowskie udzielają ochrony milionom uchodźców uciekających przed wojną w Ukrainie i są nadal zdecydowane ich przyjmować i zapewniać im bezpieczeństwo, w tym poprzez pomoc krajom sąsiadującym. Rada Europejska zwraca się do Komisji o przedstawienie nowych inicjatyw, by wesprzeć te wysiłki w kontekście wieloletnich ram finansowych.
11. Unia Europejska, wraz ze swoimi partnerami z grupy G-7, będzie w dalszym ciągu wspierać rząd Ukrainy w zaspokajaniu jego pilnych potrzeb związanych z płynnością. Przyjmuje do wiadomości wsparcie zapowiedziane w kontekście grupy G-7. Unia Europejska jest gotowa udzielić Ukrainie nowej nadzwyczajnej pomocy makrofinansowej w wysokości do 9 mld EUR w 2022 r. W tym kontekście Rada Europejska wzywa do przeanalizowania wniosku Komisji, gdy tylko zostanie on przedstawiony.
12. Odbudowa Ukrainy z myślą o przyszłości kraju będzie wymagała kompleksowego wsparcia. Unia Europejska i jej państwa członkowskie są gotowe odegrać istotną rolę w tym zakresie. W związku z tym należy rozważyć utworzenie platformy na rzecz odbudowy Ukrainy. Powinna ona skupiać rząd Ukrainy, Unię Europejską i jej państwa członkowskie, Europejski Bank Inwestycyjny, a także międzynarodowych partnerów, międzynarodowe instytucje finansujące, organizacje międzynarodowe, ekspertów oraz zainteresowane strony. Unijne wsparcie na rzecz odbudowy będzie powiązane z realizacją reform i środkami antykorupcyjnymi zgodnie z europejską drogą Ukrainy. Rada Europejska zwraca się do Komisji o przedstawienie na tej podstawie stosownych propozycji.
13. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane przez państwa członkowskie z myślą o wprowadzeniu w ich prawie krajowym odpowiednich środków umożliwiających konfiskaty i wzywa Radę do szybkiego przeanalizowania niedawnego wniosku Komisji w sprawie środków prawa karnego stosowanych w przypadku naruszenia sankcji UE. Rada Europejska popiera aktywne badanie dalszych możliwości zgodnych z prawem UE i prawem międzynarodowym, w tym możliwości wykorzystania zamrożonych rosyjskich aktywów na potrzeby wsparcia odbudowy Ukrainy.

Wsparcie wojskowe

14. Unia Europejska jest też nadal zdecydowana kontynuować wzmacnianie zdolności Ukrainy do obrony jej integralności terytorialnej i suwerenności. W związku z tym Rada Europejska z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia niedawnej decyzji Rady o zwiększeniu wsparcia wojskowego dla Ukrainy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju.

Wsparcie gospodarcze

15. Rada Europejska z aprobatą odnotowuje przyjęcie decyzji o zawieszeniu na okres jednego roku należności celnych przywózowych na wszystkie towary eksportowane z Ukrainy do Unii Europejskiej.

Wsparcie polityczne

16. Rada Europejska odnotowuje, że Komisja przygotowuje opinie w sprawie wniosku Ukrainy o członkostwo w UE, a także wniosków złożonych przez Republikę Mołdawii i Gruzję, i powróci do tej kwestii na swym czerwcowym posiedzeniu.
17. Unia Europejska i jej państwa członkowskie zintensyfikują działania informacyjne skierowane do państw trzecich, z myślą o wspieraniu Ukrainy we wszystkich tych wymiarach, o przeciwdziałaniu fałszywej narracji rosyjskiej i manipulowaniu przez Rosję informacjami, a także o zapobieganiu uchylaniu się od sankcji i ich obchodzeniu.

Wpływ na kraje sąsiadujące

18. Rada Europejska uważnie śledzi wpływ, jaki wojna prowadzona przez Rosję przeciwko Ukrainie ma na kraje sąsiadujące i na Bałkany Zachodnie. Podkreśla potrzebę zapewnienia Republice Mołdawii wszelkiego stosownego wsparcia, ponieważ państwo to zmaga się z wzajemnie powiązanymi kryzysami energetycznym i gospodarczym, a także z presją migracyjną wynikającą z wojny. Rada Europejska ponawia swój apel o położenie kresu represjom na Białorusi i przypomina o demokratycznym prawie narodu białoruskiego do nowych, wolnych i uczciwych wyborów.

II. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCIOWE

19. Rada Europejska stanowczo potępia niszczenie i bezprawne przywłaszczanie przez Rosję ukraińskiej produkcji rolnej. Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie ma bezpośredni wpływ na globalne bezpieczeństwo żywnościowe i globalną przystępność cenową żywności. Rada Europejska wzywa Rosję do zaprzestania ataków na infrastrukturę transportową w Ukrainie, do zniesienia blokady ukraińskich portów na Morzu Czarnym i do umożliwienia eksportu żywności, zwłaszcza z Odessy. Z myślą o sezonie 2022 Unia Europejska podejmuje aktywne środki na rzecz ułatwienia eksportu produktów rolnych z Ukrainy i wsparcia ukraińskiego sektora rolnego. W tym kontekście Rada Europejska zwraca się do państw członkowskich o przyspieszenie prac nad zaproponowanymi przez Komisję „korytarzami solidarnościowymi” oraz o ułatwianie eksportu żywności z Ukrainy z wykorzystaniem różnych dróg lądowych i unijnych portów.
20. Rada Europejska wzywa do skutecznej międzynarodowej koordynacji działań w celu zapewnienia kompleksowej reakcji w zakresie globalnego bezpieczeństwa żywnościowego. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje misję na rzecz odporności żywnościowej i rolnej (FARM), która bazuje na trzech filarach: handlu, solidarności i produkcji, a której celem jest złagodzenie konsekwencji z punktu widzenia poziomów cen zboża, jego produkcji oraz dostępności i dostaw. Rada Europejska wyraża również poparcie dla globalnej grupy reagowania kryzysowego ONZ, przygotowywanej w ramach grupy G-7 inicjatywy ustanawiającej Globalny Sojusz na rzecz Bezpieczeństwa Żywnościowego (GAFS) oraz dla innych unijnych i wielostronnych działań i inicjatyw. Podtrzymuje swoje zaangażowanie na rzecz utrzymania wolnego od nieuzasadnionych barier handlowych globalnego handlu towarami spożywczymi, wzmocnienia solidarności z krajami znajdującymi się w najtrudniejszym położeniu i zwiększenia lokalnej zrównoważonej produkcji żywności w celu zredukowania zależności strukturalnych. Rada Europejska zwraca się do Komisji o zbadanie możliwości uruchomienia rezerw z Europejskiego Funduszu Rozwoju w celu wsparcia najbardziej dotkniętych krajów partnerskich. Unia Europejska z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie i wsparcie ze strony jej partnerów i organizacji międzynarodowych.

21. Rada Europejska podkreśla, jak ważna dla wkładu wnoszonego przez UE w bezpieczeństwo żywnościowe jest wspólna polityka rolna (WPR), i wzywa do szybkiego przyjęcia planów strategicznych WPR.
22. W obliczu aktualnych niedoborów nawozów na rynku globalnym Rada Europejska wzywa do bardziej zdecydowanych wysiłków na rzecz współpracy z międzynarodowymi partnerami z myślą o promowaniu wydajniejszego stosowania nawozów, a także alternatyw do nich.

III. BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA

23. Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie spowodowała poważną zmianę w strategicznej sytuacji Unii Europejskiej i pokazała, że Unia Europejska musi być silniejsza i posiadać większe zdolności w obszarach bezpieczeństwa i obrony. W obliczu tych nowych okoliczności, przywołując deklarację wersalską i konkluzje Rady Europejskiej z 24–25 marca 2022 r., Unia Europejska będzie zdecydowanie realizować Strategiczny kompas, zacieśniać swoje partnerstwa, wzmacniać swoją odporność oraz zwiększać swój potencjał w zakresie bezpieczeństwa i obrony poprzez liczniejsze i lepsze inwestycje, ze szczególnym uwzględnieniem stwierdzonych braków strategicznych. Stosunki transatlantyckie i współpraca UE–NATO, przy pełnym poszanowaniu zasad określonych w Traktatach i zasad uzgodnionych przez Radę Europejską, w tym zasad inkluzywności, wzajemności i autonomii decyzyjnej Unii Europejskiej, są kluczowe dla naszego ogólnego bezpieczeństwa. Silniejsza Unia Europejska o większych zdolnościach w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony przyczyni się pozytywnie do zapewnienia bezpieczeństwa światowego i transatlantyckiego oraz uzupełnia działania NATO, które pozostaje podstawą zbiorowej obrony swoich członków. Solidarność między państwami członkowskimi znajduje odzwierciedlenie w art. 42 ust. 7 TUE. W szerszym ujęciu Unia Europejska potwierdza swój zamiar zwiększenia wsparcia na rzecz globalnego ładu opartego na zasadach, którego centralnym elementem jest Organizacja Narodów Zjednoczonych.

24. W świetle analizy luk inwestycyjnych w zakresie obronności sporządzonej przez Komisję i wysokiego przedstawiciela, we współpracy z Europejską Agencją Obrony, oraz różnych zaleceń przedstawionych z myślą o wzmocnieniu europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej Rada Europejska zwraca się do Rady o to, by – zgodnie z odpowiednimi kompetencjami przyznanymi w Traktatach – przeanalizowała następujące kwestie:
- a) w trybie pilnym – środki służące koordynacji potrzeb w zakresie bardzo krótkoterminowych zamówień w dziedzinie obronności w celu wsparcia wspólnych zamówień z myślą o uzupełnieniu zapasów, zwłaszcza w związku ze wsparciem udzielanym Ukrainie, a także krótkoterminowe narzędzie służące wzmocnieniu europejskich zdolności przemysłu obronnego poprzez dobrowolne wspólne zamówienia;
 - b) rozwijanie strategicznej zdolności unijnego programowania, zamówień i koordynacji w dziedzinie obrony, w komplementarności z NATO;
 - c) dalsze środki służące opisaniu aktualnych i niezbędnych dodatkowych zdolności produkcyjnych oraz wzmocnieniu potencjału i odporności europejskiego technologiczno-przemysłowego sektora obronnego, w tym MŚP;
 - d) przyspieszoną realizację projektów w zakresie infrastruktury służącej mobilności wojskowej;
 - e) wzmocnioną rolę Europejskiego Banku Inwestycyjnego we wspieraniu europejskiego bezpieczeństwa i obrony, zgodnie z jego niedawną inicjatywą strategiczną na rzecz bezpieczeństwa w Europie.
25. Rada Europejska oczekuje zaprezentowania ewentualnego wspólnego Europejskiego programu inwestycji w dziedzinie obronności, obejmującego przeanalizowanie możliwości zastosowania instrumentu na rzecz zwolnienia z podatku od wartości dodanej i na rzecz europejskich projektów obronnych będących przedmiotem dużego wspólnego zainteresowania.
26. Rada Europejska powróci do tej kwestii na jednym z kolejnych posiedzeń.

IV. ENERGIA

27. Przywołując deklarację wersalską i swoje konkluzje z 21–22 października 2021 r. i z 24–25 marca 2022 r., w tym w odniesieniu do poszczególnych koszyków energetycznych, uwarunkowań i krajowych okoliczności, Rada Europejska dokonała przeglądu postępów w jak najszybszym redukowaniu uzależnienia Unii Europejskiej od importu rosyjskiego gazu, ropy naftowej i węgla. W nawiązaniu do wcześniejszych decyzji dotyczących zakazu importu z Rosji i do przedstawionego planu REPowerEU mającego szybko zredukować uzależnienie od rosyjskich paliw kopalnych i przyspieszyć transformację energetyczną z myślą o osiągnięciu odporniejszego systemu energetycznego i bogatej w połączenia międzysystemowe unii energetycznej, Rada Europejska wzywa do:

- a) jako priorytet krótkoterminowy – dalszej dywersyfikacji źródeł i dróg dostaw oraz do zabezpieczenia dostaw energii po przystępnych cenach;
 - Rada Europejska zachęca do pilnego – jeszcze przed kolejną zimą – wykorzystania unijnej platformy zakupu energii, która to platforma jest również otwarta dla Bałkanów Zachodnich i trzech stowarzyszonych partnerów wschodnich.
 - Rada Europejska zwraca się do Komisji o zbadanie również, wraz z naszymi międzynarodowymi partnerami, sposobów ograniczenia rosnących cen energii, w tym możliwości wprowadzenia w stosownych przypadkach tymczasowych pułapów cenowych w przypadku importu.
 - Rada Europejska zwraca się do Rady o czynienie postępów w pracach nad strategią dotyczącą zewnętrznego zaangażowania energetycznego UE.
 - Rada Europejska odnotowuje, jak ważne dla bezpieczeństwa dostaw są rodzime źródła energii.

- b) przyspieszenia stosowania odnawialnych źródeł energii;
- Przyspieszone stosowanie odnawialnych źródeł energii będzie wymagało natychmiastowego usprawnienia procedur udzielania zezwoleń na projekty w zakresie energii odnawialnych i musi być wspierane przez klaster przemysłowy, którego celem będzie poprawa innowacji, zdolności, umiejętności i łańcuchów dostaw w odniesieniu do energii słonecznej i wiatrowej, wodoru, bioenergii, pomp ciepła i surowców.
- c) dalszej poprawy efektywności energetycznej tam, gdzie to możliwe, i promowania oszczędności energii, z uwzględnieniem zwłaszcza wyspiarskiego charakteru niektórych państw członkowskich;
- d) ukończenia i udoskonalenia wzajemnych połączeń europejskich sieci gazowych i elektroenergetycznych dzięki inwestowaniu w infrastrukturę i ukończenie jej na potrzeby istniejących i nowych projektów, w tym LNG oraz dostosowane do przyszłych wyzwań elektroenergetyczne połączenia międzysystemowe i przystosowane do wodoru gazowe połączenia międzysystemowe w całej Unii Europejskiej, także w wyspiarskich państwach członkowskich, oraz zdolności w zakresie produkcji energii ze źródeł odnawialnych, w tym – w oparciu o przyszłe analizy regulatorów i obecny kontekst geopolityczny – wykorzystanie potencjału Półwyspu Iberyjskiego, by przyczynić się do bezpieczeństwa dostaw w Unii Europejskiej.
28. Rada Europejska wzywa Radę do szybkiego przeanalizowania wniosków Komisji służących realizacji celów planu REPowerEU.
29. W duchu europejskiej solidarności należy zwiększyć gotowość na ewentualne poważne zakłócenia w dostawach i odporność unijnego rynku gazowego, zwłaszcza przez szybkie uzgadnianie dwustronnych umów o solidarności i opracowanie skoordynowanego europejskiego planu ewentualnościowego, który powinien zapewnić łagodzenie poważnych zakłóceń w dostawach. Należy przyspieszyć napełnianie magazynów przed kolejną zimą. W tym kontekście Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie magazynowania gazu i wzywa do jego szybkiego wprowadzenia w życie.

30. Rada Europejska odnotowuje sprawozdanie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) i zwraca się do Komisji o szybkie prowadzenie prac nad optymalizacją funkcjonowania europejskiego rynku energii elektrycznej – uwzględniając przy tym wpływ cen gazu na ten rynek – tak by był on lepiej przygotowany na dużą zmienność cen w przyszłości, oferował przystępną cenowo energię elektryczną i był w pełni gotowy na zdekarbonizowany system energetyczny, zachowując jednocześnie integralność jednolitego rynku, podtrzymując zachęty do przejścia na zieloną gospodarkę, zapewniając bezpieczeństwo dostaw i unikając nieproporcjonalnych kosztów budżetowych.
-